

Rakas Anna – Kalle hyvä:

Kalle Anttilan ja Anna Kallion seurustelu- ja kihlausaika 6.7.1922-15.7.1923 kirjeiden kertomana

Kalle

Isoisäni Kaarlo Nestor (Kalle) Anttila syntyi 14.12.1896 Kiukaisten Laihian kylällä Erkkilän taloon kuuluvassa Anttilan torpassa. Hän oli vanhempiensa Juho Nestor Anttilan (s. 20.1.1871) ja Amalia Anttilan (os. Toriseva, s.7.4.1872) ensimmäinen lapsi. Kallen syntyessä torppa oli hänen isovanhempiensa Juho Juhonpojan ja Justiinan hallinnassa. Myös Nestorin ainoa sisar Amanda asui myös samassa taloudessa. Myöhemmin perheeseen syntyi vielä 5 poikaa ja 3 tyttöä. Kolme lapsista kuoli aivan pienenä ja neljäs 20 vuotiaana. Kalle sai varttua varhaislapsuuden vanhempiensa ja isovanhempiensa turvallisessa seurassa. Länsi-Suomen rukoilevaisten seurat ja kesäjuhlat tulivat tutuksi jo lapsesta alkaen Kallelle siinä missä talon töiden tekeminen.

Kallen koulutaival alkoi 12-vuotiaana Harjavallan Hiirijärven kansakoulussa 29.syyskuuta 1908 yhdessä kaksi vuotta nuoremman veljensä kanssa. Kotikylää lähinnä oleva koulu oli aloittanut toimintansa edellisenä vuonna. Kalle kävi koulua neljä vuotta ja sai päästötodistuksen 23. toukokuuta 1912. Koulun opettajana oli Veera Porri. Tallessa säilyneen todistuksen mukaan Kalle oli melko hyvä oppilas, parhaat arvosanat olivat käsitöissä 10 ja laskennossa ja voimistelussa 9, muissa aineissa tasaista kahdeksaa, mutta laulumiehiä ei Kalle ollut, laulussa vain 7. Kalle-pappa muisteli mielellään omia kouluaikojaan ja vertaili niitä nykyaikaan. Hän kertoi monesti kurituksista, viivoittimella sormille lyönneistä ja tukistuksista, jotka olivat hänen kouluaikaan tavallisia kuritusmuotoja. Kun häneltä kysyi, oliko häntä kuritettu, vastasi hän, ettei ollut. Kalle olikin luonteeltaan rauhallinen, ystävällinen ja hiljainen. Vielä saman vuoden 1912 elokuussa on Kalle päässyt ripille Kiukaisissa.

Kallen elämässä tapahtui suuri muutos, kun hänen vanhempansa Nestor ja Amalia sekä isän sisar Amanda Rauvola miehensä Isak Rauvolan kanssa ostivat yhdessä Mäki-Vekaran tilan Kokemäeltä. Kalle muutti vuoden 1916 lopulla Kokemäelle (kirkonkirjoissa muuttopäiväksi on merkitty 18.joulukuuta). Mäki-Vekaran talossa oli Vekaran suvun jälkeen vaihtuneet omistajat tiuhaan tahtiin viimeisen kymmen vuoden aikana, mutta vanha emäntä Amanda Vekara oli syytinkiläisenä edelleen Kallen tullessa taloon. Syytinki jatkui aina Amandan kuolemaan saakka 1937. Amanda Vekara oli sanonut Kallelle, että otat nyt kai sukunimeksi Vekaran. Kalle oli vastannut, että hän pitää oman sukunimensä Anttilan. Siihen oli Vekaran vanhamummu todennut, että vain reneillä ja piiolla on Anttila nimenä. Tähän Kalle oli vastannut, että olen sitten vaikka renki, mutta pidän oman sukunimeni Anttilan. Myöskään Rauvolat eivät vaihtaneet nimeään Vekaraksi.

Ensimmäinen maailmansota oli tuonut venäläiset sotilaat Kokemäelle. Heitä oli majoitettuna junaradan varren isoissa taloissa, niin myös Mäki-Vekaralla Kallen tullessa Kokemäelle. Pirtissä, jonne sotilaat oli majoitettu, oli kolmessa kerroksessa kerrossängyt. Mäki-Vekaran vanha emäntä oli asennuttanut keittiön oven sisäpuolelle vahvan haan, jotta humalaiset "kasakat" eivät päässeet yöllä häiritsemään talon väkeä. Haka on tänäkin päivänä paikoillaan. Mäki-Vekaran aittakotimuseosta löytyvät edelleen taikinakaukalot, joissa tarinan mukaan neljäkin venäläistä sotilasta sotki yhtä aikaa jaloillaan limpputaikinaa.

Elämä Kokemäellä oli vasta päässyt alkamaan, kun Kallelle hevosineen tuli sotalain perusteella määräys ja hän lähti 1. päivä huhtikuuta 1917 muiden kokemäkeläisten isäntien kanssa "Patteriajoon" Espooseen eli linnoitustöihin. Venäläiset pelkäsivät saksalaisten mairinnousua Suomenlahdelta ja olivat aloittaneet linnoitustyöt Helsingissä seudulla. Sotalain perusteella pakko-otettiin taloista pitkin Suomea lisätyövoimaa, hevosia ja miehiä. Kokemäeltäkin kaikkiaan vietiin 70 hevosta linnoitustöihin. Taloille oli iso rasite, kun piti varustaa mies ja hevonen matkaan ruokineen ja rehuineen. Kalle oli

Espoossa nykyisen Tapiolan tienoilla. Yleensä komennus kesti noin kolme viikkoa. Oliko näin Kallen kohdalla, sitä emme tiedä. Tänä päivänä osa näistä linnoituksista on jäljellä ja suojeltu mm. Westendissä, Tapiolassa ja Leppävaarassa. Kun Kalle kävi vuonna 1965 ensivierailulla tyttärensä perheen uudessa kodissa Tapiolassa, hän katsoi ulos ikkunasta merelle päin ja näki kumpareet ikkunan alla ja sanoi liikuttuneena: "Minä olen ollut noita valleja rakentamassa 1917." Mukana oli ollut paljon aasialaisia ("mongoleja"), ilmeisesti venäläisiä sotavankeja. Tämä tehtävä oli koskettanut nuorta poikaa syvästi. Vielä 50 vuoden jälkeen hän tunnisti paikan, vaikka ympäristö oli muuttunut. Ensimmäisen kerran hän kertoi näistä kokemuksistaan ja silloinkin hyvin vähän. Vaitiolo paljasti tunteet ja haluttomuuden puhua asiasta enempää.

Suomen itsenäistyttyä alkoi vapaussota. Kalle ja muu talonväki selvisivät ajan läpi. Talon renki Lauri Itvola oli pelastanut Kallen hengen. Talon väki oli päässyt poistumaan punaisten tullessa kylälle, mutta Kalle oli loukannut jalkansa pudottuaan hevosen selästä, eikä pystynyt lähtemään talosta. Lauri oli laittanut hänet keittiössä olevaan vaatekaappiin, lukinnut kaapin ja laittanut avaimen taskuunsa. Punaisten tullessa, oli Lauri sanonut, että talon väki on lähtenyt ja hän ainoastaan on paikalla.

Vapaussodan loputtua pidettiin ensimmäiset itsenäisen Suomen kutsunnat. Niiden perusteella Kalle astui vakinaiseen palvelukseen elokuun 16.päivä 1918 ja hänestä tehtiin lentosotamies " II:een ilmailuosastoon". Vartalo vankka, nenä käyrä, hiukset ruskeahkot, pituus 172cm ja erityistuntomerkit: punakat posket. Näin lukee Kallen sotilaspassin. Kallen palveluaika Santahaminassa ja Utissa kesti yhteensä 1v 1kk ja 29 pv, aina kotiutukseen lokakuun 15. päivä 1919.

Kotiuduttuaan armeijasta Kalle meni hakemaan oppia Kokemäen maamieskouluun tammikuun alussa 1920 ja lukuvuosi loppui joulukuun lopussa 1920. Nyt pääsi Kalle vihdoin asettumaan Mäki-Vekaralle maata viljelemään.

Anna

Isoäitini Anna Aune Eriika Kallio syntyi 13. elokuuta 1901 Tyrvään Sammaljoella Kallion talossa vanhempiensa Oskari (s15.12.1860.) ja Eriika (s23.09.1871.) Kallion kahdeksantena lapsena. Seitsemän ensimmäistä lasta olivat olleet poikia, joista vain kaksi, Oskar ja Eero jäivät eloon. Annan jälkeen syntyi vielä Annalle kaksi pikkusiskoja Oiva ja Aino sekä pieneä kuollut veli. Elämä Kalliossa oli työntäyteistä. Anna rakasti eläimiä. Annalla ja kaksi vuotta nuoremmalla siskollaan Oivalla oli molemmilla omat lehmät, kuvia Annasta lehmien kanssa on säilynyt useita. Kerrotaanpa tarinaa, että Anna olisi kyntöauran eteenkin valjastanut sonnin.

Sammaljoen ylempään kansakouluun on kirjattu oppilaaksi 11-vuotias Anna elokuun 12. päivä vuonna 1912. Hän kävi kahdeksan lukukautta eli neljä vuotta ja sai päästötodistuksen toukokuun 16. päivä vuonna 1916. Todistusarvosanat ovat kympejä ja yhdeksikköjä, vain kaunokirjoitus oli kahdeksan. Todistus oli erittäin hyvä. Opettaja Ahti Manner olikin tullut Kallioon puhumaan vanhemmille, että Annan tulisi pyrkiä seminaariin. Isä oli ollut jyrkästi vastaan, koska Annaa tarvittiin kotona vanhimpana tyttärenä äidin apuna.

Kesällä 1914 oli 13-vuotias Anna äitinsä Eriikan "seuraneitinä" Heinolan reumaparantolassa, kun äiti oli saamassa siellä hoitoja. Sarajevossa oli ammuttu kohtalokkaat laukaukset 28. kesäkuuta 1914 ja ensimmäinen maailmansota oli syttynyt. Kesäkuun viimeisenä päivänä julistettiin Venäjällä yleinen liikekannallepano. Kun tieto siitä saavutti parantolassa puolisoineen lomailleet venäläiset upseerit, olivat he kesken juhlinnan tehneet kunniaa ja poistuneet paikalta vaimojen jäädessä juhlimaan.

Kansakoulun päättymisen jälkeen oli vuorossa rippikoulu. Niin vuoden 1916 pyhäinpäivänä Anna pääsi ripille Sammaljoen kirkossa. Muistona siitä on säilynyt kirjanen, jonka Tyrvään seurakunta oli lahjoittanut kaikille rippikoululaisille. Annan kodissa oltiin syvästi uskonnollisia. Anna-mummu kertoi

myöhemmin itse, että hänen lapsuuteensa oli kuulunut evankelisuus, mutta avioliiton myötä oli vaimon seurattava miehensä mukana, niin tuli elämään Länsi-Suomen rukoilevaisuus.

Kapina-aika oli Tyrvään seudulla nuorelle tytölle vaikea kokemus, joka jätti pysyvät jäljet mieleen. Vanhana Anna–mummu muisteli niitä aikoja useasti ja kertoi mm. siitä, kuinka hän vei karjan kauas metsään uskollisen työmiehen kanssa, kun talon väki lähti pakoon punaisten lähestyessä. Anna oli palannut katsomaan kauempaa ison kiven takaa, mitä punaisten joukot Kallion pihapiirissä tekivät. Kallio säästy polttamiselta toisin kuin moni muu Sammaljoen talo, kirkkokin mukaan lukien. Annan sedänkin talo Setälä, Vesilahden Suinulassa, poltettiin ja taloon sisälle tuleen jäivät elävinä setä, tati, serkku ja kasvattitytär muun perheen päästessä pakoon. Navettaan paloivat eläimet eläviltään.

Kansalaissodan jälkeen elämä ja nuoruus jatkuivat. Huittisten kansanopistokevät 1919 oli nuorelle Annalle varmaan paljon ajatuksia antavaa aikaa, saihan hän olla vapaasti toisten samanikäisten nuorten kanssa ja ensimmäistä kertaa irtaantua kodin piiristä. Oiva-siskonsa kanssa Anna kävi vielä kansanopiston jälkeen Tampereen talouskoulun kolmen kuukauden kurssin talvella 1921-22. Oppiaineena koulussa oli mm. nykyisin erikoiselta kuulostava kiiltosilitys, josta Annalla oli arvosana yhdeksän.

Näin Anna oli saanut sen ajan nuoren tytön yleissivistyksen ja kotitaloustaidot. Kotona oli kolmelle tyttärelle valmistettu kapiota ja teetetty huonekaluja. Tähän päivään saakka on niistä säilynyt monia mm. Annan rukki, tekstiilejä, huonekaluja, makuuhuoneen kalusto, (mm. Annan ja Kallen koko yhteisen elämän ajan nukkumissa sängyissä nukkuvat nyt heidän lapsenlapsenlapsenlapsensa!)

Anna ja Kalle

Ensimmäisen kerran Anna ja Kalle kohtaavat toisensa Kiukaisten laulujuhilla vuonna 1921. Siinä ei heidän oman kertomuksensa mukaan tapahtunut mitään muuta kuin että näkivät toisensa. Heillä oli kuitenkin yhteisiä ystäviä Kokemäen maamieskoulussa ja sitä kautta alkoivat tulla vähitellen tutuksi toisilleen. Kaiken muuttava kohtaaminen tapahtui maatalousnäyttelyssä, ilmeisesti Tampereella kesäkuun lopulla 1922. Alkoi kirjeenvaihto, jota nyt seurailemme.

Kalle kirjoitti tämän tapaamisen jälkeen Annalle, mutta sitä ensimmäistä kirjettä ei ole vielä löytynyt. Annan vastaus heinäkuun alusta sen sijaan on tallessa. Kirje alkaa teitittelyllä: *“Arvoisa ystävä! Kiitokset kirjeestä, joka oli minulle ihan odottamaton autuus, hauska oli kyllä saada kirje juuri Teiltä. Olen monesti itsekseni kummastellut, millä tuulella minä olin, minulla jolla on ollu hidas hämäläinen luonne. Silloin ihan äkisti tunsin olevani Teille kuin vanha tuttava.”* Anna kutsuu kirjeessä Kallen myös käymään katsomassa kotiaan. Kirjeen loppupuolella Anna kuin vahingossa sinuttelee Kallea. Kirje päättyykin ehdotukseen sinunkaupoista: *“Anteeksi, että erehdyksessä olen tullut sinutelleeksi, mutta minä puolestani pyytäisin aina kutsumaan Annaksi. Sillä ollessa sinät, tuntee itsensä vapaammaksi ystäväksi.”* Pian Kalle suuntaakin matkansa Sammaljoelle, sitä käyntiä muistellaan seuraavissa kirjeissä. Niin on seurustelu saatettu alkuun.

Anna vierailee pian myös Kokemäellä Mäki-Vekaralla siskonsa Oivan kanssa. Kirjeessä Annalle elokuussa Kalle kirjoittaa keskustelustaan tätinsä ja tämän miehen kanssa. *“Tiedätkö Anna, minkä kysymyksen minä tein tässä iltana tädilleni ja hänen miehelleen, arvaas mitä. Kysyin mitä tuumisitte, jos menisin naimisiin (Tarkoitin Sinun kanssasi, vaikka en tiedä Sinun ajatuksiasi) ja mihin me sitten menisimme. He molemmat käskevät mennä naimisiin, jos sellainen tilaisuus sattuu olemaan, vaikka he eivät tiedä työstä muuta kuin sen minkä he täällä meillä näkivät. Kahden kauppa ja kolmannelle ei mitään. Kehuivat, että mukavia ja ihmismäisiä tyttöjä näyttivät olevan.”*

” Hiljainen on illan hetki, kaikki tyyni levossa. Minä täällä yksinäni muistelen vain sinua” Näin lopettaa Kalle kauniisti kirjeensä Annalle. Kirjeet ovat täynnä kaipausta ja ikävää. Kerrataan tapaamisia ja

kirjoitetaan tunteiden kasvamisesta toista kohtaan. Syyskuussa Anna kirjoittaa Kallelle: *”Tiedätkö, tämän päivän minulla on ollut niin ikävä Sinua, en ennen ole niin täysin selvillä ollutkaan, millaista ikävä oikeastaan on, mutta nyt sen tiedän. Ei sitä todellakaan tiedä, millaista rakkaus on ennen kuin se tulee omalle kohdalle. ”* Välimatkaakin on heillä, joten tapaamisia ei ole joka viikko. Kallen kirjeet on kirjoitettu kauniilla käsialalla ja hän 25-vuotiaana osaa kirjoittaa hyvin avoimesti. Voi vain ihmetellä, miten Kalle, hiljainen satakuntalainen, on osannut kirjoittaa arkisten asioiden keskellä tunteensa luettavaksi Annalle.

Lokakuun 9.päivä 1922 Porin markkinoilla sitten ostetaan kihlat, kihlaudutaan ja käydään valokuvassa.

kihlakuva

Mukana markkinamatkalla ovat Annan Oiva-sisko ja Niilo Isotalo, Kallen vuotta vanhempi serkku Kiukaisista. Käykö Kalle pyytämässä Annan kättä isä Oskarilta, kuten Kalle ennen Porin matkaa vihjaa kirjeessään, siitä ei ole tietoa. Kihlakuvasssa Anna katsoo vakavana ja päättäväisenä Kallen kanssa kameraan. Elämän suuri askel on yhdessä otettu. Anna on 21-vuotias ja Kalle täyttäisi joulukuussa 26-vuotta. Kihlauksesta otetaan onnitteluita niin Mäki-Vekaran salissa Kokemäellä kuin Kalliossa Sammaljoella. Kihlaus julkaistaan myös kolmessa sanomalehdessä, Aamulehdessä (15.10.1922), Satakunnan Kansassa (11.10.1922) ja Lallissa (12.10.1922). Se, että Anna ei ole tähän mennessä tavannut Kiukaisissa asuvia tulevia appivanhempiaan, kertoo siitä, miten Rauvolat, täti varsinkin oli tullut läheiseksi Kallelle ja Kallen elämä oli jo asettunut Kokemäelle.

Kirjeistä ei käy tässä vaiheessa ilmi, onko häöpäivää jo mietitty. Mutta kihlauksen jälkeen alkaa keskustelu asumisjärjestelyistä ja pian myös talon puolikkaan lunastamisesta eli Kallen isän ja äidin osuuden siirtymisestä Kallen ja Annan omistukseen. Onhan alusta alkaen ollutkin ajatus, että Mäki-Vekara on ostettu Kallen tulevaisuutta varten ja nyt on tullut se hetki, että Kalle vakiintuu ja perustaa perheen. Talon lunastusajatus konkretisoituu Kallen elämässä. Marraskuussa Kalle kirjoittaa Annalle: *”Koskaan en ole tiennyt kertoa sinulle siitä, jos me saamme ostaa vanhemmiltani heidän omistaman Vekaran. Vasta tänään ja eilen sain kuulla heidän mielipiteensä. Isä ja äiti sanoivat, että he ovat yhteisesti kotona veljieni kanssa keskustelleet, että talo saadaan myydä meille. Hinnaksi on arvioitu kolmesataatuhatta markkaa kaikkineen irtaimistoineen ja sen rahan he lupaavat tasata lasten kesken*

heti. Mitä meille jäisi velaksi, niin toisten rahat saisi jäädä kiinni korkoa kasvamaan. Olen itse vanhemmilleni tarjonnut 225000mk ja muita tarjouksia en rupea tekemään ennen kuin olen puhunut sinun kanssasi. Luulen, että saamme ostaa halvemmalla kuin yllä kerrottu hinta on.” Tästä lähdettiin liikkeelle ja talokaupasta neuvotellaan, soudetaan ja huovataan pitkälle keväeseen ja kesään.

Annaa kohtaa joulun alla kuitenkin odottamattoman suuri suru, kun hänen äitinsä kuolee sydänsairauteen joulukuun 9. päivä 1922. Anna kirjoittaa Kallelle: *”Olen orpo, ajattele, kovin elämäni koettelemus, mitä sinulla koskaan voi olla, minä olen surusta ihan raueta, oi etkö lähde tänne, näkisit äidin vielä, se laitetaan tiistaina arkkuun. Sinut se luki meidän joukkoon siunatessaan ja jättäessään meidät maailman koviin kouriin vakuuttaen, että Jumalan tukemana ja turvaamana ei tarvis pelätä mitään.”* Äiti saatetaan hautaan Sammaljoen kirkkomaalle.

Talvella kirjeissä kerrotaan myös arkisia kuulumisia. Kalle kirjoittaa kirjeen alun kauniisti kaipauksestaan Annan luo, mutta seuraavassa kappaleessa hän jo kertoo olleensa sonnan ajossa pellolle. Kalle käy useammin Annan luona Sammaljoella. Hänen on ehkä helpompi irtaantua töistään talvella kuin Annan, jolla jo paljon kotitaloustöitä, jotka vain lisääntyivät äidin kuoleman jälkeen.

Keväällä, 23. päivä maaliskuuta 1923 kohtaa Annaa uusi suuri suri, hänen isänsä kuolee. Anna on menettänyt molemmat vanhempansa vain muutaman kuukauden sisällä aikana, jonka olisi pitänyt olla hänen elämänsä onnellisinta aikaa. Kalle kirjoittaa keväällä morsiamelleen: *”Hyvä Anna, kuinka paljon lie Sinulla nytkin hommaa kaikesta siellä, kun valmistelet viimeistä jäähyväismuistoa isällesi. Mielelläni minäkin olisin mukana kaikissa pienissä tehtävissä, mutta en pääse piipahtamaan luoksesi yhtäkkiä, kun välillämme on näin pitkä matka.”* Anna taas kirjoittaa Kallelle: *”Rakkaani! Taasen vaan Sinulle kirjoitan, sillä nyt, jos koskaan on ikävä ollut suuri, sillä koti on tuntunut ikävämmältä kuin koskaan ennen, sillä yhtämittäisessä puuhassa sitä tyhjyyttä ei niin murheksi huomannut, nyt kun on kodin täydellinen hiljaisuus. Mutta mikään ei valaise, kotia ei entiselleen saa.”*

Kalle käy kevään mittaan ahkeraan neuvotteluita vanhempiensa kanssa talon puolikkaan lunastamisesta vanhemmiltaan, mutta isä ja äiti eivät varovaisuudessaan osaa päättää hintaa tai kaupan ehtoja. Kalle kirjoittaa yhdessä kirjeessään Annalle: *”Olen aikonut mennä ensi pyhänä isää ja äitiä katsomaan, puhumaan talokaupasta, yhdestä ja toisesta asiasta. Puhumaan jos vielä hinnasta lasketaan. Viime kerralla ,kun olin kotona puhuinkin talokaupasta. Sanoivat minua, että olet kehittynyt kauppa tekemään.”*

Tädin ja sedän kanssa Kalle myös puhuu tulevasta ajasta ja kirjoittaa Annalle: *”On ollut tädin ja sedän kanssa puhetta yhtä ja toista tästä talon asumisesta ja pitämisestä, mutta heidän mielipiteensä tuntuu olevan suurimmalta osalta, että yhteisesti vaan ruvettais pitämään ja olemaan ettei muuta paljoa kuin nimet kirjoihin jne.”* Täti oli myös ulkosalla suputtanut Kallelle kahden kesken, että kyllä hän koittaa järjestää, että hinta ei olisi liian korkea. Tädillä on myös huoli, että hänen osuutensa jäisi myös hänen sukulaisilleen, lapsettomia he kun olivat.

Mäki-Vekaralla tehdään myös kevään aikana remonttia. Lyödään uusi katto. Keittiön tai köökin huoneen, kuten Kalle kirjoittaa Annalle, päälle rakennetaan kaksi vinttikamaria ja rappuset sinne molemmista eteisistä. Kallen kamari maalataan ja tapetoidaan. Kallelle tikataan täkkejä jne. Täti antaa Kallelle lahjaksi toisen omista ryijyistään.

Toukokuussa Kalle kirjoittaa suunnitelmista mennä yhdessä tapaamaan Kallen vanhempia ja sisaruksia Kiukaisiin. *”Terveiset kotoani, olin helatorstaina kotonani. Aamulla menin ja illalla tulinkin takaisin. Kylä-Setälän poika oli mukana. Oli puhetta, että me yhdessä menemme helluntaina tai viikkoa myöhempään sinne.”* Toteutuuko tämä suunniteltu käynti ja onko tämä mahdollisesti ensivisiitti Annalle tapaamaan tulevia appivanhempiaan, sitä eivät kirjeet paljasta.

Kesäkuussa Kalle kirjoittaa Annalle: *“Muutaman päivän pedästä on kulunut vuosi kun ensi kerran näin Sinut. Muistan hetken kuin tämän päivän kun sinä vaunun sillalla lämpimällä kädelläsi pusersit kättäni jolloinka ensikerran rakkauden säteet tunkivat läpi ruumiini. Silloin sain tuntea sieluni sisimmässä vaikutuksen, että Sinä ihan siitä hetkestä olet kuuluva minulle.”*

Kuulutukset avioliittoon on otettu jo keväällä. Kalle alkaa patistamaan Annaa, että heidän pitäisi päättää häpäpäivä. *“Meidän jäi juttumme kesken viime kerralla siitä, että joko vahvistaisimme ikuisen liittomme jo ennen juhannusta kaiken kansan nähtäväksi ja kuultavaksi. Keskenämme liiton olemme vahvistaneet ikuisiksi, jota muu ei voi erottaa kuin kuolema, mutta seurakunnan ja papin vahvistusta vielä puuttuu.”*

Annan veli Eero on menossa myös naimisiin Ellinsä kanssa, mutta he aikovat avioitua vasta syksymmällä joten kaksoishäistä luovutaan. Kalle kirjoittaa Annalle: *“Kesäisenä vuodenaikana minusta tuntuisi kaikista hauskimmalta aloittaa oma elämämme, koska se edessämme kerran on, silloin saisimme nähdä mihinkä kohtalo meidät määrää ja mihinkä elämä meitä kutsuu. Olemme nuoria ja meidän täytyy elää - elää ja ponnistaa, silloin saamme nähdä, mihinkä me olemme kykeneviä.”* Kalle sitten ehdottaa, että eikö mentäisi jo juhannuksen jälkeen vihille, kun kesäkin on kauneimmillaan. Kalle kirjoittaa Annalle kesäkuussa: *“Minusta olisi niin, että järjestettäisi vihkimispäivä, kun tulet tänne. Pian jälkeen juhannuksen vaikka viikkoa myöhempään. Eikö nyt Porin matkalla passaisi ostaa kaikki häätarpeet. Asia järjestettäisiin niin kuin passaa ja että se olisi molempain yhteinen suostumus, eikö niin?”*

Häpäpäiväksi päätetään sitten sunnuntai 15.päivä heinäkuuta 1923. Myöhemmin Anna kertoo itse häistä, että heidät vihittiin kotona Kalliassa. Vieraita ei ole paljoa, vain sukulaisia ja naapureita. Onhan suruaika vielä menossa. Heidät vihki juuri Tyrvään kirkkoherraksi valittu, Suomen pisimmäksi papiksi sanottu Svanberg, jota myös siihen aikaan sanottiin Suomen rikkaimmaksi papiksi. Annan kaunis 1920-luvun tyylinen morsiuspuku on koristeltu tylliin kirjoituilla paljeteilla, mutta päällimmäisenä helmassa on myös kerros mustaa tylliä suruajan merkinä.

vihkikuva

Anna-mummun laatikosta löytyy joskus 1980-luvun alussa pieni paljetein koristeltu tyllin palanen. Anna-mummu kertoi, että se on ainoa pala, joka on jäljellä hänen morsiuspuvustaan ja saan sen muistoksi. Vihkiryijynä Annalla ja Kallella on ilmeisesti Annan äidin ja isän vihkiryijy. Sen punaiset varastivat Kalliosta mukaansa, mutta kansalaissodan jälkeen Annan veljet tiesivät, missä talossa ryijy on ja käyvät hakemassa sen kotiin.

Häiden jälkeen Anna kerää kapionsa ja vanhempien jälkeen saamansa perintötavarat ja muun omaisuutensa. Anna-nuorikko tuodaan tavaroineen Kokemäelle kuorma-autolla. Sisaret ja veljet saattavat Annan uuteen kotiin ja elämään.

Kuva kuorma-autosta, jolla Anna ja tavarat tuotiin Kokemäelle häiden jälkeen. Auton omistivat Annan veljet yhdessä kolmen muun sammaljokelaisen nuoren miehen kanssa.

Hopeahääpäiväksi kirjoitettu runo kertoo tuosta matkasta ja saapumisesta Kokemäelle.

Hopeahääpäivänä 15.7.1948 (runo, jonka kirjoitti Annan veli Oskar Kallio)

Nää muistot hääpäivien
25 vuoden takaa
jolloin poika Kokemäen

tyttö Tyrvään salomaiden
oli papin pakinoilla.

Tää päivä muistojen
25 vuoden takaa
tyttö tulisieluin,
nuori kyyneltä pyyhkien
kokoilee kapiotaan.

Hetki helläin muistojen
25 vuoden takaa,
kun tyttö hyvästellen
omaisia syleillen,
jättää kodin armaan

Kun matkaa muistellen
25 vuoden takaa
Anna autossa istuen
keskellä veljien siskojen
Kokemäelle matkaa.

Kun muuttavaa muistelen
näin pitkän ajan takaa,
jos oikein muistanen
näin silmissäs kyyneleen.

Tänne matkamme päättäen
olit Anna aivan vakaa.
vaikk vastaanotto herttainen
oli huolet mielessä morsiamen
Työn täyteinen taakka.

Täällä perhettä lisääillen
näinkin pitkän aikaa
taloa taitavasti asuen,
työtä tehden ja teettäen,
toinen toistaan auttaa

Korkein kotianne siunaten
armollaan kaiken aikaa,
Kalle ja Anna leikiten
työn tahdin taitaa,
kortensa kokoon kantaa

Onnea vaan edelleen
ja Jumalan siunausta.
Ilo Herrassa päiville vanhuuden
sekä nousevalle polvelle
tään ajan ja ikuisuuden.

Perhekuva hopeahäiden aikaan

Ikuisuus

Kalle kirjoittaa Annalle seurusteluaikana, että saisimmepä olla yhdessä ikuisesti kunnes kuolema meidät erottaa. Tämä toive toteutuukin. He saavat viettää yhdessä 60-vuotishääpäivänsä 15.7.1983. Kallen kuollessa elokuun 5. päivänä 1983, olivat Anna ja Kalle olleet aviossa 60 vuotta ja 21 päivää. Anna eli vielä Kallen jälkeen kuusi vuotta kuollen elokuun 14.päivä 1989.

Annalla ja Kallella on jälkeläisiä neljässä polvessa:

Neljä lasta

Kuusi lastenlasta

Kolmetoista lastenlastenlasta

Kahdeksan lastenlastenlastenlasta (tätä kirjoitettaessa)

Niin ja ne talokaupat, joista käydään neuvotteluita Kallen vanhempien kanssa koko kihlusaika. Ne toteutuvat vasta vuonna 1928, jolloin Anna ja Kalle ostavat koko Mäki-Vekaran tilan niin Kallen vanhemmilta sekä Rauvoloilta. Tällöin Rauvolat muuttavat Raumalle.

Muistiin kirjoitti

Tiina Ylikipari (os. Anttila), Annan ja Kallen pojantytär